

Hořice, 10.5.2026, kázání na píseň "Co činí Bůh, vše dobré jest"

Milé sestry a bratři,

jeho ruce, jež před vším zlým mě stíní...Tak všechno dobře dopadne? Tak se nám nestane nic zlého? Jsou křesťané, kteří to tak chápou. A dlužno říct, že velký proud starozákonního myšlení ukazuje tím směrem; texty, které vznikly v babylónském zajetí: kdo neposlouchá Boha, bude potrestaný (tak Judejci, kteří sloužili cizím bohům a tak šli za trest do zajetí). A kdo poslouchá Boha, bude se mít dobře, počínaje množstvím dětí a ovcí, a konče zdravím a pěknými sny. Tak by se dala chápat i ta píseň: Co činí Bůh, vše dobré jest... a tedy když s ním budeš zajedno, budou se ti dít jenom dobré věci. Dnes takto uvažuje takzvaná teologie prosperity.

Ale. Tak často se zlé věci dějí dobrým lidem. My jsme se tady v hořické modlitebně setkali před několika lety společně Vaším tehdejším administrátorem, Alešem Mosteckým. Já jsem se s ním tehdy viděl naposledy. Zemel jako 45 letý otec pěti dětí. Poctivý farář, dobrý člověk. Vidíte, každý byste teď uměli přinést další příklad, jak neplatí, že kdo poslouchá Boha, nestane se mu nic zlého.

Ovšem to **ale** není jenom výsledek našeho hádání s biblí. Ona se tak hádá už sama se sebou. Už ve Starém zákoně, v knize Jób. A co teprve v Novém, kde Ježíš znova a znova odmítá úvahu svých současníků: *tento trpí, protože zhřešil?*

Zpívali jsme teď tu píseň Co činí Bůh, vše dobré jest. Tři sloky, v předchozím zpěvníku jich bylo 6. Slibuje v těch třech zachovaných někde Samuel Rodigast, autor původního textu, nebo L.B. Kašpar, autor českého překladu, že se nám nestane nic zlého? "Kotroloval" jsem při přípravě tohoto kázání celou píseň (i ty 3 vypuštěné sloky) a sděluju, že jsem tam tuto myšlenku nenašel. Je tedy ta píseň dobře novozákonní.

Uznávám, že zatím se pan farář moc nevyznamenal: vysvětlil nám, co ta píseň neznamená. Vy jste ale dnes nepřišli pro negativní zvěst, vidíte. Co tedy *znamená*? Podívejme se třeba blíž na třetí sloku: *Co činí Bůh, vše dobré jest, on v paměti mne chová a jako z jara ratolest má duše zkvete znova; on balzám svůj v duch vleje můj; já na něho vše skládám a s ním vždy býti žádám.*

Slyšíme tu dva motivy. První: Bůh je nějaký a já s tím můžu počítat: *činí všechno dobré a chová mě v paměti*. Vzpomeňte si na člověka, kterého někde máte: *co činí, je dobré, a má mě v paměti*. Vidíte, on vám nemusí denně telefonovat, on nemusí posílat deset tisíc měsíčně. Jenom to, že je. Že se tehdy ozval, když vám bylo bídě. Že nevyužil tehdy té příležitosti pro sebe, ale pro vás, už stačí. Takový je biblický Bůh. Není vždycky na zavolání tady. Ale tušíme ho někde za tím co se jeví: *co činí, dobré jest a není zapomnětlivý: v paměti mne chová*.

A pak ten druhý motiv. *(jako z jara ratolest má duše zkvete znova; on balzám svůj v duch vleje můj*. On dělá něco s mojí duší či duchem: *zkvete znova* (asi předtím vadla) a *balzám svůj v duch vleje můj* (asi byl předtím nějaký vyschlý). On dělá něco s mojí duší. Tedy: nic pořádného, nic s mojí nemocí ani s mým šéfem? Ani s mým bankovním účtem? Jenom cosi titěrného v mé duši? Nebo: to nejcennější, pokoj v duši?

Kdybyste měli ohodnotit známkou jako ve škole: od 1 do 5, můžou se dávat i mínusky: jak jste v životě šťastní? Jaká by byla vaše klasifikace? ... A dále: díky čemu jste tak šťastní? Zkuste si odpovědět sami, ale budu vám ještě do toho mluvit. To je totiž dnes dobře prozkoumáno: díky čemu jsou lidé šťastní. Něco je dáno geneticky: někdo má šťastnou povahu. Ptáte se, jak na to přišli? Královskou cestou genetických výzkumů: sledovali jednovaječná dvojčata, tedy lidi, kteří mají úplně stejné geny. Ta, která vyrůstala spolu a ta, která vyrůstala každé jinde, i v radikálně jiných podmínkách. Ukázalo se, že jsou většinou šťastná stejně. Geny tedy hrají velkou roli.

A potom sledovali vliv životních okolostí. Ptali se na štěstí lidí měsíc po infaktu a pak rok po něm. Lidí, kteří vyhráli v loterii měsíc potom a rok potom. Atd. Atd. A taky sledovali vliv jejich smýšlení: různými testy zkoumali, jakou mají povahu, jaké hodnoty, jaký temperament. A taky jak jsou šťastní. Tipněte si, prosím, z kolika procent, v průměru, způsobují štěstí životní okolnosti: ten infarkt, peníze, šéf, zdraví atd. ... Z 10 %. Víc působí genetika a víc působí, co má člověk v duši. Podstatně víc působí.

A teď se touto optikou podívejte ještě jednou na tu píseň: *jako z jara ratolest má duše zkvete znova; on balzám svůj v duch vleje můj*. Bůh nám dává do duše pokoj a vděčnost. Dává nám to nejcennější.

Tím víc nám, kdo žijeme v bezpečné a syté společnosti. A tolik lidí má v duši sucho a ona vadne. Kdo je zajedno s Bohem, je sluníčko, ve tváři i v duši.

Ukázala nám to křesťanská píseň. Ukázala to suchá statistika. Podívejme se nakonec na živý lidský příběh. Před 3 týdny zemřel herec Jan Potměšil. Ve dnech po Listopau 89 jezdil po Československu, spolu s dalšími, a povzbuzoval je, když ve svých obcích dělali sametovou revoluci. My jsme tady v Hořicích tehdy měli sochaře, už si, žel, nepamatuji jeho jméno. Potměšil jel tehdy do Ostravy. Cestou zpět, pozdě v noci, před Prahou jeho auto havarovalo. Herec skončil s proraženou lebkou a otokem páteře v nemocnici, byl několik měsíců v kómatu, potom dva roky po rehabilitačních ústavech. Přerušená mícha mu natrvalo ochromila nohy. Jan Potměšil vypráví: *Jak jsem tam ležel na posteli uprostřed těch přistojů a hadiček, objevilo se ve mně poznání, že jsem dostal šanci vrátit se zpátky. A že to není samozřejmost. Zaplavila mě obrovská vděčnost za život. Pochopil jsem v tu chvíli, že v každé katastrofě je přítomná jiskřička nové možnosti, nové naděje. Bylo to úplně hmatatelné, a najednou ve mně nezůstal prostor pro trápení, takové ty otázky, proč se to stalo zrovna mně. Jasně že se občas vztekám nebo jsem smutný jako kdokoli jiný. Ale zároveň se vědomí toho, co jsem uviděl, stalo mou trvalou součástí. Od té doby jsem vděčný za každou minutu života.*

Tak, říkal to Potměšil, říká to píseň, říká to Ježíš. A že vás znám, troufám si říct: říkáte to i vy. Tak na tom asi něco bude. Amen.